

ในพระปรมາภิไชยพระมหาภักษร ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๔/๒๕๕๓

วันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓

เรื่อง นายทะเบียนพรบการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคไทยก้าวหน้า

นายทะเบียนพรบการเมืองได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๒ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งยุบพรรครักไทยก้าวหน้า โดยมีข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องว่า นายทะเบียนพรบการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรครักไทยก้าวหน้าเป็นพรบการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรบการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๒ ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรบการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพรบการเมือง พรบการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิก ตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาค และจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรบการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา หากพรบการเมืองได้ไม่ดำเนินการให้ครบถ้วนตามมาตรา ๒๕ ดังกล่าว ให้พรบการเมืองนั้นเป็นอัน ยุบไปตามมาตรา ๖๕ และให้นายทะเบียนพรบการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้มีคำสั่ง ยุบพรบการเมืองนั้นตามมาตรา ๖๕ วรคสอง ปรากฏว่าเมื่อครบกำหนดเวลาตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว พรรครักไทยก้าวหน้าไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ได้ นายทะเบียนพรบการเมือง จึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรครักไทยก้าวหน้า

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องดังกล่าวไว้ดำเนินการและส่งสำเนาคำร้องให้พรรค.ไทยก้าวหน้าทราบและยื่นคำชี้แจง ตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งพระค.ไทยก้าวหน้า (โดยเลขานุการพระค.) มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญสรุปว่า สาเหตุที่พระค.ไทยก้าวหน้าไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ เพราะเข้าใจความหมายคำว่า “หนึ่งร้อยแปดสิบวัน” คือ ความหมายเดียวกับหกเดือน เมื่อนำเอกสารการจัดตั้งสาขาพร้อมด้วยรายชื่อสมาชิกไปยื่นต่อนายทะเบียนพระครุการเมือง ได้รับแจ้งว่าเกินกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันแล้ว พระค.ไทยก้าวหน้าไม่มีเจตนาที่จะไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวแต่อย่างใด และได้ดำเนินการต่างๆ ทั้งยังมีเจตนาดำเนินกิจกรรมทางการเมืองสืบต่อไป เพื่อจรรโลงซึ่งระบบประชาธิปไตย เหตุผิดพลาดดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจากพระครุการเมืองเพิ่งจัดตั้งขึ้นโดยคณะกรรมการที่ไม่มีประสบการณ์ด้านการเมืองมาก่อน

ศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง และหนังสือชี้แจงของพระค.ไทยก้าวหน้าแล้ว เห็นว่า มีข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะวินิจฉัยเรื่องนี้ได้ จึงไม่จำเป็นจะต้องรับฟังพยานหลักฐานเพิ่มเติมอีก มีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพระค.ไทยก้าวหน้า ตามคำร้องของนายทะเบียนพระครุการเมืองหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า การที่นายทะเบียนพระครุการเมืองได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งยุบพระค.ไทยก้าวหน้า เนื่องจากพระค.ไทยก้าวหน้าไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ ดังกล่าวข้างต้น และมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พระครุการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้.... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพระครุการเมืองได้มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลมีคำสั่งยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งกับพระครุการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลมีคำสั่งให้ยุบพระครุการเมืองนั้น” การที่พระค.ไทยก้าวหน้าอ้างความเข้าใจผิดในเรื่องการนับวันผิดพลาดขึ้นเป็นข้ออ้างนั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ ได้กำหนดระยะเวลาโดยระบุจำนวนวันไว้ชัดเจนแน่นอนแล้ว ไม่อาจตีความให้มีความหมายเป็นอย่างอื่นได้ ข้ออ้างของพระค.ไทยก้าวหน้าจึงฟังไม่เข้า ถือได้ว่าพระค.ไทยก้าวหน้าไม่ได้ดำเนินการให้สมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และไม่อาจจัดตั้งสาขาพระครุการเมืองน้อยกว่าห้าพันคนในระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

ตามที่พระราชนูญตีประกาศบอร์ดูธรรมนูญว่าด้วยพระราชการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติไว้ ตามที่นายทะเบียนพระราชการเมืองกล่าวอ้างในคำร้อง อันเป็นเหตุให้นายทะเบียนพระราชการเมืองมีอำนาจ ร้องขอต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้มีคำสั่งยุบพระราชไทยก้าวหน้าได้โดยชอบ

โดยเหตุผลดังได้วินิจฉัยข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติ ประกาศบอร์ดูธรรมนูญว่าด้วยพระราชการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพระราชไทยก้าวหน้า

นายโภกเมน กัทกรกิริย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจุ่มพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

พลโท จุล อติเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายชัยอนันต์ สมุทวนิช

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายประเสริฐ นาสกุล

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายปรีชา เนลิมวนิชย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายมงคล สารภูน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุจินดา ยงสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุวิทย์ ธีรพงษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอนันต์ เกตุวงศ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอิสสระ นิติทัณฑ์ประภาศ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอุระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์โภเมນ ภัทรภิรมย์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔/๒๕๔๓

วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๓

เรื่อง นายทะเบียนพรrokการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรrokไทยก้าวหน้า

นายทะเบียนพรrokการเมืองได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๒ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งยุบพรrokไทยก้าวหน้าโดยมีข้อเท็จจริงว่า นายทะเบียนพรrokการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรrokไทยก้าวหน้าเป็นพรrokการเมืองตั้งแต่วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๒ ซึ่งภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนพรrokการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งคือภายในวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๒ พรrokไทยก้าวหน้าต้องดำเนินการให้มีสมาชิกดังแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย สมาชิกที่มีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและต้องมี สาขาพรrokการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรrokการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ เมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันแล้ว ปรากฏว่า พรrokไทยก้าวหน้าไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ จึงเป็นเหตุให้พรrokการเมืองต้องยุบไปตาม มาตรา ๖๕ (๕) ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrokการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ นายทะเบียนพรrokการเมืองจึงยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบ พรrokไทยก้าวหน้าตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

พรrokไทยก้าวหน้าโดย นางเกตุแก้ว พิมลภัทรกุล เลขาธิการพรrokได้ยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ว่า เนื่องจาก นายบวรพงศ์ คงเศรษฐพันธุ์ หัวหน้าพรrok เดินทางไปต่างประเทศและยังไม่มีกำหนดเดินทางกลับที่แน่นอน เลขาธิการพรrokจึงขอชี้แจงเหตุที่ พรrokไทยก้าวหน้าไม่อาจปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrokการเมืองได้ เพราะพรrokไทยก้าวหน้าเข้าใจความหมายคำว่า “๑๘๐ วัน” คือ ความหมายเดียวกัน ๖ เดือน เมื่อนำเอกสารการจัดตั้งสาขาพรrokนับัญชีรายชื่อสมาชิกไปยื่นต่อนายทะเบียน จึงได้รับแจ้งว่าเกิน กำหนดเวลา ๑๘๐ วันแล้ว ไม่ได้มีเจตนาที่จะไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติดังกล่าวแต่อย่างใด

พิจารณาคำร้องของนายทะเบียนพรrokการเมืองผู้ร้อง และคำชี้แจงของพรrokไทยก้าวหน้า ผู้ถูกร้องแล้ว เป็นการขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรrokการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรrokการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ แต่โดยที่รัฐธรรมนูญมีบทบัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีอำนาจสั่งยุบพรrokการเมืองได้กรณีเดียวก็ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๓ ซึ่งบัญญัติว่า

“มาตรา ๖๓ บุคคลจะใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญนี้ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัตไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ มิได้

ในกรณีที่บุคคลหรือพรรคการเมืองได้กระทำการตามวรรคหนึ่ง ผู้รู้เห็นการกระทำดังกล่าว ย่อหนึ่งสิทธิเสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดตรวจสอบข้อเท็จจริงและยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย สั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าว แต่ทั้งนี้ ไม่กระทบกระเทือนการดำเนินคดีอาญาต่อผู้กระทำการดังกล่าว

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้พรรครการเมืองได้เลิกกระทำการตามวรรคสอง ศาลมีบัญญัติสั่งยุบพรรคการเมืองดังกล่าวได้”

จึงมีปัญหาต้องพิจารณาในเบื้องต้นว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองจะยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ศาลมีบัญญัติสั่งยุบพรรครการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ ประกอบกับมาตรา ๒๕ ได้หรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ และ มาตรา ๖๕ บัญญัติว่า

“มาตรา ๒๕ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรครการเมือง พรรครการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาวรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา

มาตรา ๖๕ พรรครการเมืองยื่นเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อนี้กับพรรครการเมือง
- (๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน
- (๓) มีการยุบพรรครการเมืองไปรวมกับพรรครการเมืองอื่นตามหมวด ๕
- (๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรครการเมือง
- (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือ มาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรครการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรครการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรครการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองได้แล้วให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรครดีเมื่อนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญตั้งขึ้นโดยบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ประกอบกับมาตรา ๓๒๐ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วิธีการสรรหาและการเลือกตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญ ข้อห้ามในการดำรงตำแหน่ง วาระการดำรงตำแหน่ง การแต่งตั้งและการพ้นจากตำแหน่งได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ ถึงมาตรา ๒๖๑ อำนาจหน้าที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖๒ ถึงมาตรา ๒๖๖ และในมาตรา ๔๗ มาตรา ๖๓ มาตรา ๕๖ มาตรา ๑๙๘ มาตรา ๑๔๒ มาตรา ๑๗๗ มาตรา ๑๘๐ มาตรา ๑๕๘ มาตรา ๒๑๖ มาตรา ๒๑๕ มาตรา ๓๑๕ วรรคหนึ่ง (๑) มาตรา ๓๑๕ วรรคสาม มาตรา ๓๒๑ วรรคสอง มาตรา ๓๒๔ วรรคหนึ่ง (๒) และมาตรา ๓๓๖ องค์คณะในการนั่งพิจารณาและในการทำคำวินิจฉัย ผลของคำวินิจฉัย ตลอดจนวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖๓ ถึงมาตรา ๒๖๕ ซึ่งบัญญัติตามมาตราต่างๆ ที่กล่าวข้างต้นนี้เป็นบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญเองโดยตรงทั้งสิ้น โดยไม่มีบทบัญญัติ มาตราราดในรัฐธรรมนูญเปิดช่องให้ศาลรัฐธรรมนูญปฏิบัติหรือมีอำนาจดำเนินการได้ฯ ตามกฎหมายอื่นได้อีกไม่ว่าจะเป็นกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายธรรมชาติ ซึ่งแตกต่างจากการคุ้มครองคุ้มต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญที่มีบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญเปิดช่องให้สามารถดำเนินการอื่นหรือมีอำนาจหน้าที่อื่นเพิ่มเติมขึ้นจากในรัฐธรรมนูญได้ตามที่จะมีกฎหมายบัญญัติ เช่น

คณะกรรมการการเลือกตั้งมีบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๕ (๖) ให้มีอำนาจหน้าที่ “(๖) ดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ”

ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภามีบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๗ (๑) ให้มีอำนาจหน้าที่พิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียนในกรณีตาม (ก) และ (ข) และ “(ก) กรณีอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ”

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๐ (๖) ให้มีอำนาจหน้าที่ “(๖) อำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ”

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๑ (๖) ให้มีอำนาจหน้าที่ “(๖) ดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ”

คณะกรรมการตรวจสอบแผ่นดินมีบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๒ วรรคเจ็ด บัญญัติว่า “ฯลฯ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบแผ่นดิน ผู้ว่าการตรวจสอบแผ่นดิน และสำนักงานการตรวจสอบแผ่นดิน ให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจสอบแผ่นดิน”

สำหรับกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหลายมาตรา เช่น

(๑) กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา

- (๒) กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- (๓) กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระองค์การเมือง
- (๔) กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
- (๕) กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
- (๖) กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๗) กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจสอบเงินแผ่นดิน
- (๘) กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ

การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญมีวิธีการอย่างเดียวกันกับการเสนอร่างพระราชบัญญัติอื่นๆ ดังที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๒ ถึงมาตรา ๕๔ มาตรา ๑๖๕ และมาตรา ๑๗๑ ถึงมาตรา ๑๗๘ ส่วนที่แตกต่างออกไปจากพระราชบัญญัติหรือ กฎหมายอื่นๆ คือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญแต่ละเรื่องตามมาตรา ๑๕๒ มาตรา ๓๒๖ ถึงมาตรา ๓๒๘ และมาตรา ๓๓๐ ถึงมาตรา ๓๓๓ กับมีกำหนดเวลาในการ ตรากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๓๒๓ ว่า กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญตาม (๑) (๒) และ (๓) ที่กล่าวข้างต้น ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จทุกฉบับภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันประกาศใช้ รัฐธรรมนูญ และตามมาตรา ๓๒๕ ว่า กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญตาม (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ โดยไม่มีมาตราใด ที่กล่าวข้างต้นบัญญัติให้กรณีที่เกิดขึ้นตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญอยู่ในอำนาจพิจารณาอนุมัติ ของศาลรัฐธรรมนูญ นอกจากกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบ แล้วขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราเขียนโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญดังที่บัญญัติไว้ ในมาตรา ๒๖๒ วรรคสอง (๑) เท่านั้น การตรากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญไม่ต้องทำด้วย กระบวนการเดียวกันกับการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญหรือกระบวนการพิเศษที่แตกต่างจากกฎหมายธรรมด้า และไม่มีบทบัญญัติให้กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญมีสถานะเหนือกว่ากฎหมายธรรมด้า

จึงเห็นว่า กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญไม่อาจกำหนดอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ เพิ่มขึ้นให้กับหนึ่งอีกจากที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญได้ เพราะจะมีผลเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

และการแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญด้วยการทำโดยการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มิใช่โดยการบัญญัติไว้ในกฎหมายประกาศประกอบรัฐธรรมนูญ

สำหรับกฎหมายประกาศประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชกรณีย์เมือง แม้ว่ามาตรา ๓๒๘ ของรัฐธรรมนูญจะบัญญัติให้ต้องมีสาระสำคัญประการหนึ่งตามมาตรา ๓๒๘ (๒) คือ “(๒) การเลิกพระราชกรณีย์ ฯลฯ” ก็มิได้มีความหมายไปถึงให้กฎหมายประกาศประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชกรณีย์กำหนดเพิ่มอำนาจศาลรัฐธรรมนูญให้มีอำนาจสั่งยุบพระราชกรณีย์เมืองได้ เพราะตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บรรดาศาลมหั้งหลายจะตั้งขึ้นได้ก็แต่โดยพระราชนูญ” และมาตรา ๒๕๑ วรรคสอง บัญญัติว่า “การแต่งตั้งและการให้ผู้พิพากษาและคุกคารในศาลอื่นนอกจากศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง และศาลทหาร พ้นจากตำแหน่ง ตลอดจนอำนาจพิพากษาคดีและวิธีพิจารณาของศาลดังกล่าว ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลนั้น” คำว่า “ศาลอื่นนอกจากศาลรัฐธรรมนูญ” มีความหมายชัดเจนว่าศาลรัฐธรรมนูญไม่อยู่ภายใต้บังคับของมาตรา ๒๕๑ วรรคสอง เพราะศาลรัฐธรรมนูญดังขึ้นโดยบัญญัติ มาตรา ๒๕๕ ของรัฐธรรมนูญเอง มิใช่ศาลที่ดังขึ้นโดยพระราชนูญตามมาตรา ๒๓๔ วรรคหนึ่ง จึงไม่มีพระราชนูญจัดตั้งศาลรัฐธรรมนูญ อำนาจพิพากษายกคดีของศาลรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้แล้วในตัวบทของรัฐธรรมนูญเอง และไม่มีบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญให้อำนาจกฎหมายอื่นใดบัญญัติเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญได้แต่สำหรับอำนาจหน้าที่ของศาลยุติธรรม รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๑ บัญญัติว่า “ศาลยุติธรรมมีอำนาจพิจารณาพิพากษายกคดีทั้งปวงเว้นแต่คดีที่รัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลอื่น” ซึ่งหมายความว่า คดีทั้งหลายทั้งปวงถ้ารัฐธรรมนูญหรือกฎหมายไม่ได้บัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลใดโดยเฉพาะแล้วย่อมอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษายกคดีที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๖ โดยมีคำว่า “ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ” ไว้ด้วย ศาลทหารตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘๙ “มีอำนาจพิจารณาพิพากษายกคดีอาญาทหารและคดีอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ” จึงเห็นได้ว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญเท่านั้น ศาลปกครองมีอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๖ และ “ตามที่กฎหมายบัญญัติ” ศาลทหาร มีอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘๙ และ “ตามที่กฎหมายบัญญัติ” ส่วนศาลอื่นนอกจาก ๓ ศาลที่กล่าวนี้จะมีอำนาจพิจารณาพิพากษายกคดีอย่างใดเพียงใดนั้น “ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลนั้น” ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสอง ส่วนคดีที่กฎหมายไม่ได้บัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลใด ย่อมอยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรม จึงไม่อาจมีกฎหมายบัญญัติให้คดีอื่นนอกจากที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญมาอยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญได้

การที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจสั่งยุบพระราชการเมืองนั้น นอกจากจะกระทำมิได้ เพราะรัฐธรรมนูญไม่ได้ให้อำนาจไว้แล้ว ยังมีข้อพิจารณาด่อไปด้วยว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๕ (๓) ได้บัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ “สืบสานสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยข้าดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นตามกฎหมายตามมาตรา ๑๔๕ วรรคสอง” ซึ่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชการเมืองเป็นกฎหมายฉบับหนึ่งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๕ วรรคสอง ดังนั้น เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญพิจารณาว่าพระราชการเมืองได้มีดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ของพระราชบัญญัตินี้ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพระราชการเมืองนั้น จึงเป็นบทบัญญัติที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ใช้บังคับมิได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖

ฉะนั้น โดยที่ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจจำกัดเพียงเท่าที่มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และไม่มีกฎหมายอื่นที่สามารถบัญญัติเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญให้นอกเหนือไปจากที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญได้ จึงเห็นว่า นายทะเบียนพระราชการเมืองไม่อาจยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้สั่งยุบพระราชไทยก้าวหน้า เนื่องจากไม่คงสภาพรัฐ และไม่ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไปตามมาตรา ๒๕ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ศาลรัฐธรรมนูญ ไม่มีอำนาจรับคำร้องนี้ไว้พิจารณา

โดยเหตุผลดังได้พิจารณาข้างต้น จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง

ศาสตราจารย์โกเมน ภัทรกริมย์

ดุลการศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งของ นายอุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔/๒๕๔๓

วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๓

เรื่อง ขอให้มีคำสั่งยุบพรรคไทยก้าวหน้า

ด้วยนายทะเบียนพระกาражเมืองได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญยังง่า เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๒ นายทะเบียนพระกาражเมือง ได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรครักไทยก้าวหน้า ภายหลังที่นายทะเบียนพระกาражเมือง ได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรครักไทยก้าวหน้าแล้ว พรรครักไทยก้าวหน้ามิได้ดำเนินการใดๆ เพื่อให้นายทะเบียนพิจารณาแต่อย่างใด กล่าวคือ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพระกาражเมืองรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรครักไทยก้าวหน้า คือ ภายในวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๒ แต่เนื่องจากเป็นวันอาทิตย์วันหยุดราชการ จึงครบกำหนดในวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นวันเปิดทำการถัดไปวันแรก ที่พรรครักไทยก้าวหน้าต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมิท้อญี่ปุ่นแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพระกาражเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระกาражเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ เมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ดังกล่าว ปรากฏว่า พรรครักไทยก้าวหน้าไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ซึ่งเป็นเหตุให้ต้องยุบพระกาражเมือง ตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระกาражเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรครักไทยก้าวหน้าตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

พรรครักไทยก้าวหน้ายื่นคำชี้แจงว่าเหตุที่ไม่อาจปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระกาражเมืองได้ เพราะเข้าใจความหมายคำว่า “หนึ่งร้อยแปดสิบวัน” คือความหมายเดียวกับ ๖ เดือน แต่เมื่อได้ดำเนินการทำเอกสารจัดตั้งสาขา พร้อมรายชื่อสมาชิกไปยื่นต่อนายทะเบียน จึงได้รับแจ้งว่าเกินกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันแล้ว พรรครักไทยก้าวหน้าไม่มีเจตนาที่จะไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติดังกล่าวแต่อย่างใด ได้ดำเนินกิจการต่างๆ ทั้งยังมีเจตนาดำเนินกิจกรรมทางการเมือง สืบต่อไป เพื่อจัดตั้งเป็นระบบประชาธิปไตย เหตุผิดพลาดดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจากพระกาражเมืองเพียงจัดตั้งขึ้นโดยคณะบุคคลที่ไม่มีประสบการณ์ด้านการเมืองมาก่อน

พิเคราะห์แล้ว เห็นว่า พรรครักไทยก้าวหน้าจะอ้างความเข้าใจผิดในเรื่องการนับวันผิดพลาด ขึ้นเป็นข้ออ้างหาได้ไม่ เพราะพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระกาражเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๒๕ ได้กำหนดระยะเวลาโดยระบุจำนวนวันไว้ชัดเจนແเนื่องอนแล้ว ไม่อาจตีความให้มีความหมายเป็นอย่างอื่นได้ ข้ออ้างของพระคริไทยก้าวหน้าจึงฟังไม่เข็น ถือได้ว่าพระคริไทยก้าวหน้า มิได้ดำเนินการให้มีสมាជิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และไม่อาจจัดตั้งสาขาวรรคอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาวกายในระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๕ กำหนดไว้ตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง ดังนั้น นายทะเบียนพระครการเมืองจึงมีอำนาจร้องขอต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้มีคำสั่งยุบพระคริไทยก้าวหน้าได้โดยชอบ

อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงมีคำสั่งให้ยุบพระคริไทยก้าวหน้า แจ้งคำสั่งให้นายทะเบียนพระครการเมืองทราบ เพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

นายจุนพล ณ สงขลา^๑
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ พลโท จุล อติรรถ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔/๒๕๔๓

วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๓

เรื่อง นายทะเบียนพระคราเมืองขอให้สั่งยุบพระคราเมืองก้าวหน้า

นายทะเบียนพระคราเมืองได้ยื่นคำร้อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระคราเมืองก้าวหน้า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องได้ความว่า นายทะเบียนพระคราเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพระคราเมืองก้าวหน้าเป็นพระคราเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคราเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๒ ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคราเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพระคราเมือง พระคราเมืองต้องดำเนินการให้มี sama chik ตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย sama chik ซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพระคราเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา หากพระคราเมืองไม่ดำเนินการให้ครบถ้วนตามมาตรา ๒๕ ดังกล่าว ให้พระคราเมืองนั้นเป็นอันยุบไปตามมาตรา ๖๕ และให้นายทะเบียนพระคราเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้มีคำสั่งยุบพระคราเมืองนั้นตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ปรากฏว่าเมื่อครบกำหนดเวลาตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว พระคราเมืองก้าวหน้าไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ได้ นายทะเบียนพระคราเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระคราเมืองก้าวหน้า

เลขานุการพระคราเมืองก้าวหน้ายื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญว่าสาเหตุที่พระคราเมืองก้าวหน้าไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคราเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ เพราะเข้าใจความหมายคำว่า “หนึ่งร้อยแปดสิบวัน” คือ ความหมายเดียวกับหนึ่งเดือน เมื่อนำเอกสารการจัดตั้งสาขาพร้อมด้วยรายชื่อ sama chik ไปยื่นต่อนายทะเบียนพระคราเมือง ได้รับแจ้งว่า เกินกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันแล้ว พระคราเมืองก้าวหน้าไม่มีเจตนาที่จะไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวแต่อย่างใด และได้ดำเนินการต่างๆ ทั้งยังมีเจตนาดำเนินกิจกรรมทางการเมือง สืบต่อไป เพื่อจารโลงซึ่งระบบประชาธิปไตย เหตุผลพิเศษดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจากพระคราเมืองเพิ่งจัดตั้งขึ้นโดยคณะกรรมการที่ไม่มีประสบการณ์ด้านการเมืองมาก่อน

จึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคไทยก้าวหน้า ตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองหรือไม่ พิจารณาตามคำร้องและคำชี้แจงของเลขานุการพรรคไทยก้าวหน้าแล้ว การที่นายทะเบียนพรรครการเมืองได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรครักไทยก้าวหน้า เนื่องจากพรรครักไทยก้าวหน้าไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ กล่าวก็อ ไม่ดำเนินการจัดให้มีสมาชิกพรรครดึแต่ห้าพันคน ขึ้นไปและจัดให้มีสาขาพรรครการเมืองอย่างน้อยคาดหนึ่งสาขาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรครเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นการกำหนดแน่อนว่า ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับจากวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๒ จะแปลเป็นอย่างอื่นมิได้ เห็นว่าข้ออ้างของผู้ถูกร้องหรือพรรครักไทยก้าวหน้าฟังไม่เข็น โดยเฉพาะพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรครการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้.... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรครการเมืองใด มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลมีคำสั่งยุบพรรครักไทยก้าวหน้าแล้วเห็นว่ามีเหตุดังกล่าว เกิดขึ้นกับพรรครการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลมีคำสั่งให้ยุบพรรครการเมืองนั้น”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามข้อเท็จจริงมีเหตุเกิดขึ้นกับพรรครการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ตามมาตรา ๖๕ (๕) แล้ว ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจสั่งยุบพรรครักไทยก้าวหน้าได้ ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงให้สั่งยุบพรรครักไทยก้าวหน้า

พลโท จุล อติรักษ์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายชัยอนันต์ สมุทรายิช ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔/๒๕๕๓

วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๓

เรื่อง นายทะเบียนพระครการเมืองขอให้สั่งยุบพระครไทยก้าวหน้า

นายทะเบียนพระครการเมืองได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๒ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งยุบพระครไทยก้าวหน้า โดยมีข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องว่า นายทะเบียน พระครการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพระครไทยก้าวหน้าเป็นพระครการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๒ ซึ่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า ภายในหนึ่งร้อยแปด สิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพระครการเมือง พระครการเมืองต้องดำเนินการให้มี สมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชี รายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพระครการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา หากพระครการเมืองได้ไม่ดำเนินการให้ครบถ้วนตามมาตรา ๒๕ ดังกล่าว ให้พระครการเมืองนั้นเป็นอันยุบไป ตามมาตรา ๖๕ และให้นายทะเบียนพระครการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้มีคำสั่งยุบ พระครการเมืองนั้นตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ปรากฏว่าเมื่อครบกำหนดเวลาตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว พระครไทยก้าวหน้าไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ได้ นายทะเบียนพระครการเมือง จึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระครไทยก้าวหน้า

พระครไทยก้าวหน้าโดยเลขานุการพระคร มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ชี้แจงต่อ ศาลรัฐธรรมนูญสรุปว่า สาเหตุที่พระครไทยก้าวหน้าไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ เพราะเข้าใจความหมายคำว่า “หนึ่งร้อยแปดสิบวัน” คือ ความหมายเดียวกับหากเดือน เมื่อนำเอกสารการจัดตั้งสาขาพร้อมด้วย รายชื่อสมาชิกไปยื่นต่อนายทะเบียนพระครการเมือง ได้รับแจ้งว่าเกินกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันแล้ว พระครไทยก้าวหน้าไม่มีเจตนาที่จะไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวแต่อย่างใด และได้ดำเนินการต่างๆ ทั้งยังมีเจตนาดำเนินกิจกรรมทางการเมืองสืบต่อไป เพื่อจารโลงซึ่งระบบ ประชาธิปไตย เหตุผลพลาดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจากพระครการเมืองเพิ่งจัดตั้งขึ้นโดยคณะบุคคลที่ไม่มี ประสบการณ์ด้านการเมืองมาก่อน

พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยก้าวหน้า เนื่องจากพรรคไทยก้าวหน้าไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ ดังกล่าวข้างต้น และมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้.... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองไม่มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น” การที่พรรคไทยก้าวหน้าอ้างความเข้าใจผิดในเรื่อง การนับวันผิดพลาดขึ้นเป็นข้ออ้างนั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ “ได้กำหนดระยะเวลาโดยระบุจำนวนวันไว้แน่นอนแล้ว ข้ออ้างของพรรคไทยก้าวหน้าจึงรับฟังไม่ได้ ถือได้ว่าพรรคไทยก้าวหน้ามิได้ดำเนินการให้มีสมាជิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และไม่อาจจัดตั้งสาขาพรรคออย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาภายในระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติไว้ตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกล่าวอ้างในคำร้อง อันเป็นเหตุให้นายทะเบียนพรรคการเมืองมีอำนาจร้องขอต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้มีคำสั่งยุบพรรคไทยก้าวหน้าได้ ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

โดยเหตุผลข้างต้น จึงสั่งให้ยุบพรรคไทยก้าวหน้า

นายชัยอนันต์ สมุทวนิช

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายประเสริฐ นาสกุล ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔/๒๕๔๓

วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๓

เรื่อง การยุบพรรคไทยก้าวหน้า

นายทะเบียนพระการเมืองมีคำร้องเป็นหนังสือ ที่ ดต ๐๐๐๔/๑๐๓๕ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๒ ถึงประธานศาลรัฐธรรมนูญ ความว่า พรรครักไทยก้าวหน้าไม่ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ เป็นเหตุให้ต้องถูกยุบ ตามมาตรา ๖๕ (๕) จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงที่ได้จากการพิจารณา

นายทะเบียนพระการเมืองรับจดแจ้งการขัดตั้งพรรครักไทยก้าวหน้า เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๒ และภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน คือ วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๒ แต่เนื่องจากตรงกับวันอาทิตย์ จึงเลื่อนกำหนดไปเป็นวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นวันเปิดทำการถัดไป และเป็นวันสุดท้ายของระยะเวลาที่พรรครักไทยก้าวหน้าต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนพระการเมืองประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ แต่ไม่ปรากฏว่า พรรครักไทยก้าวหน้าดำเนินการอย่างใด ให้เป็นไปตามมาตรัดก้าวเป็นเหตุให้ต้องถูกยุบตามมาตรา ๖๕ (๕) นายทะเบียนพระการเมืองจึงมีคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรครักไทยก้าวหน้าตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

เลขานุการพรรครักไทยก้าวหน้ามีหนังสือ ที่ ทกน ๑๐/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ถึงประธานศาลรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า หัวหน้าพรรครักได้เดินทางไปต่างประเทศและยังไม่มีกำหนดเดินทางกลับที่แน่นอน พรรครักไทยก้าวหน้าไม่มีเจตนาที่จะไม่ปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว และจะดำเนินกิจกรรมทางการเมืองต่อไป เหตุผลพลาดังกล่าวเกิดเพระพรรครักไทยก้าวหน้าเพียงจะจัดตั้งขึ้นใหม่ โดยคณะกรรมการที่ไม่มีประสบการณ์ด้านการเมืองมาก่อน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ และมาตรา ๑๔๕

๒. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕
และมาตรา ๖๕

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจยุบพรรคไทยก้าวหน้าหรือไม่

คำวินิจฉัย

(๑) มีคำวินิจฉัยส่วนตัวที่ ๒/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๗ กรณีการยุบพรรคปฏิรูป
ว่า ศาลรัฐธรรมนูญไม่มีอำนาจสั่งยุบพรรคการเมืองออกหนோไปจากที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้แล้ว ดังนั้น
การที่นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคราชไทยก้าวหน้า จึงมีความเห็นส่วนตัวเช่นเดิม

(๒) อย่างไรก็ได้ เมื่อศาลรัฐธรรมนูญโดยมติเสียงข้างมากในคำวินิจฉัยที่ ๒/๒๕๔๗ ให้ยุบ
พรรคราชไทยได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕
ดังนั้น เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า พรรคราชไทยก้าวหน้าไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ และนายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง
ต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวัน นับแต่ความปรากฏต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ให้ยุบพรรคราชไทย
ก้าวหน้าตามมาตรา ๖๕ และศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคราชไทยก้าวหน้าไม่ดำเนินการ
ให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ภายในเวลาที่กำหนดจริงจึงวินิจฉัยให้ยุบพรรคราชไทยก้าวหน้า ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

นายประเสริฐ นาสกุล
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ກໍາວິນຈັບຂອງ ນາຍປະເສົາ ນາສຸລ ຕຸລາກາຮຄາລຮຽມນູ້ມູນ

ທີ ៤/២៥៥៣

ວັນທີ ២៧ ມັງກອນ ២៥៥៣

ເຮືອງ ການຍຸນພຣຄໄທຍກ້າວໜ້າ

ນາຍທະເບີຍພຣຄກາຮເມືອງນີ້ມີຄໍາຮ່ອງເປັນໜັງສື່ອ ທີ່ ດຕ ០០០៤/១០១៥ ລງວັນທີ ១២ ຕຸລາຄມ ២៥៥២ ດຶງປະຫານຄາລຮຽມນູ້ມູນ ຄວາມວ່າ ພຣຄໄທຍກ້າວໜ້າໄໝ່ດໍາເນີນກາຮຕາມພຣະຮາບໜູ້ມູນຕີປະກອບຮຽມນູ້ມູນວ່າດ້ວຍພຣຄກາຮເມືອງ ພ.ສ. ២៥៥១ ນາຕຣາ ២៥ ເປັນເຫຼຸດໃຫ້ອັງຄູກຍຸນ ຕາມນາຕຣາ ៦៥ (៥) ຈຶ່ງຂອ້າໃຫ້ຄາລຮຽມນູ້ມູນມີຄໍາສັ່ງຍຸນຕາມນາຕຣາ ៦៥ ວຣຄສອງ

ຂ້ອເຖິງຈົງທີ່ໄດ້ຈາກກາຮພິຈາຮານາ

ນາຍທະເບີຍພຣຄກາຮເມືອງຮັບຈຳແຈ້ງກາຮຈັດຕັ້ງພຣຄໄທຍກ້າວໜ້າ ເມື່ອວັນທີ ៣០ ມີນາຄມ ២៥៥២ ແລະກາຍໃນໜັງຮ້ອຍແປດສົບວັນ ຄື່ອ ວັນທີ ២៦ ກັນຍາຍັນ ២៥៥២ ແຕ່ເນື່ອງຈາກຕຽກກັບວັນອາທິດຍີ ຈຶ່ງເລື່ອນ ກໍານັດໄປເປັນວັນທີ ២៧ ກັນຍາຍັນ ២៥៥២ ສິ່ງເປັນວັນເປີດທຳກາຮຄັດໄປ ແລະເປັນວັນສຸດທ້າຍຂອງຮະຍະເວລາ ທີ່ພຣຄໄທຍກ້າວໜ້າຕ້ອງດໍາເນີນກາຮໃໝ່ສາມາຊີກຕັ້ງແຕ່ຫ້າພັນຄົນເຂົ້າໄປ ໂດຍອ່າງນ້ອຍຕ້ອງປະກອບດ້ວຍສາມາຊີກສິ່ງນີ້ທີ່ອູ້ງໃນແຕ່ລະກາກຕາມມູ້ມູນໜີ້ອູ້ງການແລະຈັງຫວັດທີ່ນາຍທະເບີຍພຣຄກາຮເມືອງປະກາສກໍານັດ ແລະມີສາຂາພຣຄກາຮເມືອງອ່າງນ້ອຍກາຄະຫຼັງສາຂາ ຕາມພຣະຮາບໜູ້ມູນຕີປະກອບຮຽມນູ້ມູນວ່າດ້ວຍພຣຄກາຮເມືອງ ພ.ສ. ២៥៥១ ນາຕຣາ ២៥ ແຕ່ໄໝ່ປ່າກງູວ່າ ພຣຄໄທຍກ້າວໜ້າດໍາເນີນກາຮອ່າງໃດ ໃຫ້ເປັນໄປຕາມນາຕຣາດັ່ງກ່າວເປັນເຫຼຸດໃຫ້ອັງຄູກຍຸນຕາມນາຕຣາ ៦៥ (៥) ນາຍທະເບີຍພຣຄກາຮເມືອງຈຶ່ງມີຄໍາຮ່ອງຂອ້າໃຫ້ຄາລຮຽມນູ້ມູນມີຄໍາສັ່ງຍຸນພຣຄໄທຍກ້າວໜ້າຕາມນາຕຣາ ៦៥ ວຣຄສອງ

ເລາຊີກາຮພຣຄໄທຍກ້າວໜ້າມີໜັງສື່ອ ທີ່ ຖກນ ១០/២៥៥២ ລງວັນທີ ១៥ ພຸດຍົກຍານ ២៥៥២ ດຶງປະຫານຄາລຮຽມນູ້ມູນ ປີ້ແຈງວ່າ ຫ້າພຣຄໄດ້ເດີນທາງໄປຕ່າງປະເທດແລະຍັງໄໝ່ມີກໍານັດເດີນທາງກັນທີ່ແນ່ນອນ ພຣຄໄທຍກ້າວໜ້າໄໝ່ມີເຈຕານທີ່ຈະໄໝ່ປົງບັດຕາມກູ້ມາຍດັ່ງກ່າວ ແລະຈະດໍາເນີນກິກາຮຖານກາຮເມືອງຕ່ອງໄປ ເຫຼຸດຜິດພາດດັ່ງກ່າວເກີດເພຣຄໄທຍກ້າວໜ້າເພິ່ງຈະຈັດຕັ້ງເຂົ້າໃໝ່ ໂດຍຄະນະນຸກຄລທີ່ໄໝ່ມີປະສາກຄົມດ້ານກາຮເມືອງນາກ່ອນ

ກູ້ມາຍທີ່ເກີຍຂ້ອງ

១. ຮຽມນູ້ມູນ ນາຕຣາ ១៥៥ ແລະ ນາຕຣາ ១៥៥

២. ພຣະຮາບໜູ້ມູນຕີປະກອບຮຽມນູ້ມູນ ວ່າດ້ວຍພຣຄກາຮເມືອງ ພ.ສ. ២៥៥១ ນາຕຣາ ២៥ ແລະ ນາຕຣາ ៦៥

คำวินิจฉัยของ นายปรีชา เฉลิมวนิชย์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔/๒๕๔๓

วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๓

เรื่อง นายทะเบียนพระครุการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพระครุการเมืองเนื่องจากไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕

ด้วยนายทะเบียนพระครุการเมืองได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้ความสำคัญว่า พระครุไทยก้าวหน้าได้จัดแข่งการจัดตั้งพระครุไทยก้าวหน้าเป็นพระครุการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๒ โดยที่พระราชบัญญัติดังกล่าว มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า พระครุการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพระครุการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาโดยต้องดำเนินการให้ครบถ้วนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพระครุการเมืองรับจดแจ้งการจัดตั้งพระครุไทยก้าวหน้า คือภายในวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นวันเปิดทำการวันแรกที่พระครุไทยก้าวหน้าต้องดำเนินการให้ครบถ้วนตามมาตรา ๒๕ แต่พระครุไทยก้าวหน้าไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนด จึงต้องถูกยุบไปตามมาตรา ๖๕ (๕) นายทะเบียนพระครุการเมืองจึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญขอให้มีคำสั่งยุบพระครุไทยก้าวหน้าต่อไป

ศาลรัฐธรรมนูญได้ส่งสำเนาคำร้องของนายทะเบียนพระครุการเมืองให้พระครุไทยก้าวหน้าแล้ว พระครุไทยก้าวหน้าโดยเลขที่การพระครุได้มีหนังสือที่ ทกน ๑๐/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ว่า “พระครุไทยก้าวหน้าเข้าใจความหมายคำว่า “๑๙๐ วัน” คือความหมายเดียวกับ ๖ เดือน แต่เมื่อดำเนินการนำเอกสารการจัดตั้งสาขาพร้อมรายชื่อสมาชิกไปยื่นต่อนายทะเบียนจึงได้รับแจ้งว่าเกินกำหนดเวลา ๑๙๐ วันแล้ว โดยพระครุไทยก้าวหน้าไม่มีเจตนาที่จะไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติดังกล่าว แต่อย่างใด”

คำชี้แจงดังกล่าว พระครุไทยก้าวหน้าไม่ได้ปฏิเสธโดยชัดแจ้งว่าได้ดำเนินการตามมาตรา ๒๕ ภายใน ๑๙๐ วัน ตามกฎหมายครบถ้วนแล้ว

ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า พระคริไทยก้าวหน้ามิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคริการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ (๕) จึงยื่นยุบพระคริไทยก้าวหน้าได้ตามคำร้อง

วินิจฉัยให้ยุบพระคริไทยก้าวหน้า

นายปรีชา เนลิมวนิชย์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายมงคล สารภี ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔/๒๕๕๓

วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๓

เรื่อง นายทะเบียนพระครการเมืองขอให้สั่งยุบพระครไทยก้าวหน้า

นายทะเบียนพระครการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๒ ว่า นายทะเบียนพระครการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพระครไทยก้าวหน้าเป็นพระครการเมืองตั้งแต่วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๒ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพระครการเมือง พระครการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนพระครการเมืองประกาศกำหนดและมีสาขาพระครการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ซึ่งหากพระครการเมืองได้ไม่ดำเนินการให้ครบถ้วนตามมาตรา ๒๕ ดังกล่าว ให้พระครการเมืองนั้นเป็นอันยุบไปตามมาตรา ๖๕ และให้นายทะเบียนพระครการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้มีคำสั่งยุบพระครการเมืองดังกล่าวตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ปรากฏว่า เมื่อครบกำหนดเวลาตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว พระครไทยก้าวหน้าไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ได้ นายทะเบียนพระครการเมืองจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระครไทยก้าวหน้า

นางเกตุแก้ว พิมลกัทรกุล เลขาธิการพระครไทยก้าวหน้า ได้ยื่นหนังสือชี้แจงลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ว่า สาเหตุไม่อาจปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ เพราะเข้าใจความหมายคำว่า ๑๙๐ วัน มีความหมายเดียวกัน ๖ เดือน เมื่อนำเอกสารพร้อมด้วยรายชื่อสมาชิกไปยื่นเพื่อจัดตั้งสาขาต่อนายทะเบียนพระครการเมืองได้รับแจ้งว่าเกินกำหนดเวลา ๑๙๐ วันแล้ว

พิเคราะห์แล้ว พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพระครการเมือง พระครการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพระครการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา”

และมาตรา ๖๕ บัญญัติว่า “พระราชการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพระราชการเมือง
- (๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน
- (๓) มีการยุบพระราชการเมืองไปรวมกับพระราชการเมืองอื่นตามหมวด ๕
- (๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพระราชการเมือง
- (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพระราชการเมืองได้มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพระราชการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพระราชการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพระราชการเมืองได้แล้วให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพระราชการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

ประเด็นเบื้องต้นนี้ว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาอนุมัติเรื่องนี้หรือไม่ เห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ ว่าศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาอนุมัติคำร้องของนายทะเบียนพระราชการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระราชการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคสองได้ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณาอนุมัติเรื่องนี้

ส่วนประเด็นเรื่องยุบพระราชไทยก้าวหน้านั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงได้ความจาก นางเกตุแก้ว พิมลกัทรกุล เลขาธิการพระราชไทยก้าวหน้าว่า พระราชไทยก้าวหน้าไม่อาจหาสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และไม่อาจตั้งสาขาพระราชอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ภายในเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๒ ได้ และนายทะเบียนพระราชการเมืองได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียนพระราชการเมือง จึงฟังได้ว่ามีเหตุตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เกิดขึ้นกับพระราชไทยก้าวหน้าตามคำร้องของ นายทะเบียนพระราชการเมือง ที่จะสั่งยุบพระราชการเมืองดังกล่าวได้

อาศัยเหตุดังวินิจฉัยมา จึงสั่งให้ยุบพระราชไทยก้าวหน้า

นายมงคล สารภูน
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ກໍາວິນິຈຈັຍຂອງ ນາຍສຸຈິນດາ ຍົງສູນທර ຕຸລາກຮາກສາລັບຮູ້ຮ່ວມນູ້

ກໍ່ ແກສະກົດ

ວັນທີ ۲۷ ມັງກອນ ແກສະກົດ

ເງື່ອງ ນາຍທະບູນພຣຣກກາຣເມື່ອງຂອໃຫ້ສາລັບຮູ້ຮ່ວມນູ້ມີກໍາສັ່ງຢູນພຣຣກໄທຢກ້າວໜ້າ**ຄວາມເປັນມາແລະຂ້ອເທິງຈິງ**

ນາຍທະບູນພຣຣກກາຣເມື່ອງໄດ້ມີໜັງສື່ອ ລົງວັນທີ ۱۷ ຕຸລາຄນ ຝ່າຍ ໨໫໬ ຂອໃຫ້ສາລັບຮູ້ຮ່ວມນູ້
ມີກໍາສັ່ງຢູນພຣຣກໄທຢກ້າວໜ້າ ຊັ້ນເທິງຈິງຕາມກໍາຮ້ອງ ແລະເອກສາຣປະກອບກໍາຮ້ອງປາກງວ່າ ເມື່ອວັນທີ ۳۰
ມີນາຄນ ຝ່າຍ ໨໫໬ ນາຍທະບູນພຣຣກກາຣເມື່ອງໄດ້ຮັບຈົດແຈ້ງກາຣຈັດຕັ້ງພຣຣກໄທຢກ້າວໜ້າເປັນພຣຣກກາຣເມື່ອງ
ຊື່ກາຍໃນ ໧໮໠ ວັນ ນັບແຕ່ວັນທີນາຍທະບູນຮັບຈົດແຈ້ງກາຣຈັດຕັ້ງພຣຣກໄທຢກ້າວໜ້າ ຄືອກາຍໃນວັນທີ
໨໗ ກັນຍາຍນ ຝ່າຍ ໨໫໬ (ເນື່ອງຈາກກໍາທັນດວລາ ໧໮໠ ວັນ ນັບຕັ້ງແຕ່ວັນທີນາຍທະບູນພຣຣກກາຣເມື່ອງ
ຮັບຈົດແຈ້ງກາຣຈັດຕັ້ງພຣຣກ ຕຽບກັບວັນອາທິດຍີ່ທີ່ ໨໖ ກັນຍາຍນ ຝ່າຍ ໨໫໬ ຊຶ່ງຫຼຸດຮາຈກາຣ) ຊຶ່ງເປັນວັນ
ສຸດທ້າຍຂອງຮະຍະເວລາທີ່ພຣຣກໄທຢກ້າວໜ້າຕ້ອງດໍາເນີນກາຣໃຫ້ຄຽບຄ້ວາຕາມມາຕຣາ ໨໌ ແ່າງພຣຣາ
ບັນຍຸດຕີປະກອບຮູ້ຮ່ວມນູ້ໆວ່າດ້ວຍພຣຣກກາຣເມື່ອງ ພ.ສ. ຝ່າຍ ໨໫໬ ກລ່າວກື່ອ (១) ໃຫມໍສາມາຊີກພຣຣກຕັ້ງແຕ່
ຫ້າພັນຄົນຂຶ້ນໄປ ຊຶ່ງຍ່າງນ້ອຍດ້ອງປະກອບດ້ວຍສາມາຊີກຊື່ມີທີ່ອູ້ໃນແຕ່ລະກາຄຕາມບັນຫຼີຮາຍຊ່ອກາຄແລະ
ຈັງຫວັດທີ່ນາຍທະບູນປະກາສກໍາທັນດວລາ ແລະ (២) ໃຫມໍສາມາພຣຣກກາຣເມື່ອງຍ່າງນ້ອຍກາຄລະໜຶ່ງສາຫາ
ແຕ່ມີຄຽບກໍາທັນດວລາ ໧໮໠ ວັນທີກລ່າວແລ້ວ ພຣຣກໄທຢກ້າວໜ້າຍັງມີໄດ້ດໍາເນີນກາຣໃຫ້ເປັນໄປຕາມມາຕຣາ ໨໌
ດັ່ງກລ່າວ ຊຶ່ງເປັນເຫດໃຫ້ຕ້ອງຢູນພຣຣກໄທຢກ້າວໜ້າຕາມມາຕຣາ ໬໫ (៥) ແ່າງພຣຣາບັນຍຸດຕີປະກອບ
ຮູ້ຮ່ວມນູ້ໆວ່າດ້ວຍພຣຣກກາຣເມື່ອງ ພ.ສ. ຝ່າຍ ໨໫໬ ນາຍທະບູນພຣຣກກາຣເມື່ອງຈຶ່ງຢືນກໍາຮ້ອງເພື່ອໃຫ້ສາລັບ
ຮູ້ຮ່ວມນູ້ໆມີກໍາສັ່ງຢູນພຣຣກໄທຢກ້າວໜ້າຕາມມາຕຣາ ໬໫ ວຣຄສອງ ຕ່ອໄປ

ພຣຣກໄທຢກ້າວໜ້າໄດ້ຢືນກໍາສື່ແຈ້ງຕ່ອສາລັບຮູ້ຮ່ວມນູ້ໆເປັນໜັງສື່ອລົງວັນທີ ໭໫ ພຸດຍກາຍນ ຝ່າຍ ໨໫໬
ວ່າ “ເຫດທີ່ພຣຣກໄທຢກ້າວໜ້າ ໄນອ່າງປົງບັດໃຫ້ເປັນໄປຕາມພຣຣາບັນຍຸດຕີປະກອບຮູ້ຮ່ວມນູ້ໆວ່າດ້ວຍ
ພຣຣກກາຣເມື່ອງໄດ້ ເພຣະວ່າພຣຣກໄທຢກ້າວໜ້າເຂົ້າໃຈກວາມໝາຍວ່າ “໧໮໠ ວັນ” ຄືອກວາມໝາຍເດີວັນ
໬ ເດືອນ ແຕ່ມີໄດ້ດໍາເນີນກາຣນໍາເອກສາກາຣຈັດຕັ້ງສາຫາພຣອນຮາຍຊ່ອສາມາຊີກໄປຢືນຕ່ອນນາຍທະບູນ
ຈຶ່ງໄດ້ຮັບແຈ້ງວ່າເກີນກໍາທັນດວລາ ໧໮໠ ວັນແລ້ວ ... ພຣຣກໄທຢກ້າວໜ້າໄມ້ມີເຈຕານທີ່ຈະໄປປົງບັດຕາມພຣຣາ
ບັນຍຸດຕີດັ່ງກລ່າວແຕ່ຍ່າງໄດ້”

การรับเรื่องไว้พิจารณาในฉบับยังคงใช้

นายทะเบียนพรrocการเมืองได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรrocไทยก้าวหน้าโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrocการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ ดังกล่าว บัญญัติว่า “พรrocการเมืองย่อมเดิมหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

“(๑)

(๒)

(๓)

(๔)

(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตาม....มาตรา ๒๕....

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรrocการเมืองได้มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน....(๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลมีคำสั่งยุบพรrocการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลมีคำสั่งให้ยุบพรrocการเมืองนั้น

.....”

ในคำวินิจฉัยส่วนตัวที่ ๒/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๒ เรื่อง นายทะเบียนพรrocการเมืองขอให้ศาลมีคำสั่งยุบพรrocปฏิรูปนั้น ข้าพเจ้าเป็นเสียงข้างน้อยเสียงหนึ่งที่ได้วินิจฉัยว่า ศาลรัฐธรรมนูญไม่สามารถอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrocการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ สั่งยุบพรrocการเมืองได้ และไม่ชอบที่จะรับคำร้องของนายทะเบียน ไว้พิจารณา ทั้งนี้ เพราะเห็นว่า บทบัญญัติดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๑๕๕ (๓) ของรัฐธรรมนูญ จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ อย่างไรก็ได้ โดยที่เสียงข้างมากขององค์คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจสั่งยุบพรrocการเมืองได้ตามมาตรา ๖๕ (๕) ที่กล่าว ซึ่งคำวินิจฉัยนี้ย่อมมีผลผูกพันเป็นบรรทัดฐานตามมาตรา ๑๖๙ ของรัฐธรรมนูญ ข้าพเจ้าจึงจำเป็นต้องพิจารณาในเนื้อหาของคำร้องของนายทะเบียนพรrocการเมืองในกรณีดังต่อไป

คำวินิจฉัย

เมื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงตามคำร้องของนายทะเบียนพรrocการเมือง เอกสารประกอบคำร้องและคำชี้แจงของพรrocไทยก้าวหน้าแล้ว เห็นว่ามีเหตุตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๕ (๕) เกิดขึ้นกับพรroc

ไทยก้าวหน้าจริง ที่จะให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองนี้ได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ทั้งนี้ ไม่ปรากฏว่า มีบทบัญญัติใดในรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่ให้อำนาจศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาและคำนึงถึงสาเหตุที่พรรครักการเมืองได้ไม่สามารถ ปฏิบัติตามเงื่อนไขและเงื่อนเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ดังกล่าว เพื่อใช้เป็นเหตุผลที่จะยกคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองที่ขอให้ยุบพรรครักการเมืองนั้น

ด้วยเหตุผลที่กล่าว จึงวินิจฉัยว่า ศาลรัฐธรรมนูญชอบที่จะมีคำสั่งยุบพรรครักไทยก้าวหน้าตาม คำร้องของนายทะเบียนพรรครักการเมือง

นายสุจินดา ยงสุนทร
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔/๒๕๕๓

วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๓

เรื่อง นายทะเบียนพระคราเมืองขอให้ยุบพรรคไทยก้าวหน้า

ประธานกรรมการการเลือกตั้งในฐานะนายทะเบียนพระคราเมือง ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า ได้รับการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรครักไทยก้าวหน้าเป็นพระคราเมืองตั้งแต่วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๒ ซึ่งภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจัดแจ้ง คือภายในวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๒ แต่วันดังกล่าวตรงกับวันอาทิตย์ซึ่งเป็นวันหยุดราชการ จึงต้องถือวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๒ อันเป็นวันเปิดทำการถัดไป พรรครักไทยก้าวหน้า ต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพระคราเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคราเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ แต่เมื่อครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันดังกล่าว พรรครักไทยก้าวหน้าไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ อันเป็นเหตุให้ต้องยุบพระคราเมืองตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคราเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรครักไทยก้าวหน้าตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

เลขานุการพระคราเมืองก้าวหน้า ได้ยื่นคำชี้แจงว่า พรรครักไม่อาจปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคราเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้ เพราะพระคราเมืองเข้าใจคำว่า “๑๙๐ วัน” หมายถึง ๖ เดือน แต่เมื่อพรรครักได้ดำเนินการนำเอกสารการจัดตั้งสาขาพระคราเมืองรายชื่อสมาชิกไปยื่นต่อนายทะเบียน จึงได้รับแจ้งว่าเกินกำหนดเวลาแล้ว พรรครักไทยก้าวหน้าไม่มีเจตนาที่จะไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคราเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ แต่อย่างใด

ศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาและมีคำสั่งให้ยุบพรรครักไทยก้าวหน้า โดยให้แจ้งคำสั่งการยุบพรรครักไทยก้าวหน้าไปให้นายทะเบียนพระคราเมืองทราบ และให้ส่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ และคำวินิจฉัยส่วนตนของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทุกคนไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับศาลมีคำสั่งให้ยุบพรรครักไทยก้าวหน้า แต่ไม่เห็นด้วยที่ให้ส่งคำวินิจฉัยไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพราะพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวกำหนดให้

ศาลรัฐธรรมนูญทำคำสั่งแจ้งให้นายทะเบียนทราบเท่านั้น ดังนั้น ประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยคือการแรกมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญจะต้องทำคำวินิจฉัยและส่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ และคำวินิจฉัยส่วนตนของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาหรือไม่ ข้าพเจ้าได้มีความเห็นไว้แล้วตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๖/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ และ ๒/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๒ และ ๕/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ ว่าเมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองแล้ว เพียงแต่แจ้งคำสั่งการยุบพรรคให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบเท่านั้น นายทะเบียนพรรคการเมืองจะเป็นผู้ส่งคำสั่งดังกล่าวไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยศาลรัฐธรรมนูญไม่มีหน้าที่จะต้องส่งคำสั่งยุบพรรค หรือคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ และคำวินิจฉัยส่วนตนของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทุกคนที่เป็นองค์คณะไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาอีก ซึ่งในเรื่องนี้ข้าพเจ้าขออภัยนักความเห็นเช่นเดิม เพราะตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้ว ให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา” มาตราดังกล่าวแสดงว่า ให้ศาลรัฐธรรมนูญแจ้งคำสั่งยุบพรรคการเมืองไปยังนายทะเบียนพรรคการเมืองเท่านั้น และเป็นหน้าที่ของนายทะเบียนพรรคการเมืองที่จะต้องส่งคำสั่งยุบพรรคราษฎร์เมืองไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา ศาลรัฐธรรมนูญไม่ต้องทำคำวินิจฉัยและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทุกคนไม่ต้องทำคำวินิจฉัยในส่วนตนเช่นเดียวกัน และไม่ต้องส่งไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาอีก แต่ที่ประชุมศาลรัฐธรรมนูญมีมติโดยเสียงข้างมากให้ศาลรัฐธรรมนูญทำคำวินิจฉัยและให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทุกคนทำคำวินิจฉัยส่วนของตนส่งไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาด้วย

ข้าพเจ้าซึ่งเป็นเสียงข้างน้อยขอทำคำวินิจฉัยดังต่อไปนี้

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าพระครองไทยก้าวหน้า ไม่สามารถดำเนินการตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคราษฎร์เมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้คือ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพระครองไทยก้าวหน้า พระครองไทยก้าวหน้าไม่สามารถดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และไม่สามารถตั้งสาขาพระครองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาได้ ซึ่งเมื่อครบกำหนดเวลาแล้ว พระครองไทยก้าวหน้าไม่สามารถดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไปได้ และไม่มีการจัดตั้งสาขาพระครองตามที่กฎหมายกำหนด นายทะเบียนพรรคราษฎร์เมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรครองไทยก้าวหน้า แม้ว่าพระครองไทยก้าวหน้าจะอ้างว่าเข้าใจผิดในวันเวลาที่พระราชนัฐบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคราษฎร์เมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดไว้ ก็ไม่อาจแก้ตัวได้

ເນື່ອປະກຸງວ່າ ພຣະກິດໄທກ້າວໜ້າ ມີໄດ້ດຳເນີນການຕາມພຣະຮະບັບຜູ້ດີປະກອບຮູ້ຮຽນນູ້ຜູ້ວ່າດ້ວຍ
ພຣະກາຣມເມືອງ ພ.ສ. ២៥៥៣ ຕາມມາດຈາ ២៥ ພຣະກິດໄທກ້າວໜ້າຈຶ່ງຕົ້ນຄູກຍຸນຕາມມາດຈາ ៦៥ (៥)
ດ້ວຍເຫດຜົດຈຳໄດ້ວິນຈັນຍາ ຈຶ່ງມີຄຳສັ່ງໃຫ້ຍຸນພຣະກິດໄທກ້າວໜ້າ

นายສຸວິທຍ໌ ຫຼົງພົງໝໍ
ຕຸລາກາຮ່າດຮູ້ຮຽນນູ້ຜູ້

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔/๒๕๔๓

วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๓

เรื่อง นายทะเบียนพระคราเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระคราเมืองก้าวหน้า

ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ในฐานะนายทะเบียนพระคราเมืองได้ส่งเรื่อง ขอให้มีคำสั่งยุบพระคราเมืองก้าวหน้า ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๒ เพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งยุบพระคราเมืองก้าวหน้าตามข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า นายทะเบียนพระคราเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพระคราเมืองก้าวหน้าเป็นพระคราเมืองตั้งแต่วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๒ ภายหลังที่นายทะเบียนพระคราเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพระคราเมืองก้าวหน้าแล้ว พระคราเมืองก้าวหน้ามิได้ดำเนินการใด ๆ เพื่อให้นายทะเบียนพิจารณาแต่อย่างใด ซึ่งเป็นการบัดกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคราเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ กล่าวคือพระคราเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพระคราเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ทั้งนี้ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพระคราเมือง คือภายในวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๒ แต่เนื่องจากเป็นวันอาทิตย์ ซึ่งเป็นวันหยุดราชการ จึงครบกำหนด ๑๘๐ วัน ในวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นเหตุให้ยุบพระคราเมืองก้าวหน้าตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคราเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงขอให้ศาลมีคำสั่งยุบพระคราเมืองก้าวหน้าตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ต่อไป

พระคราเมืองก้าวหน้าโดยเดขาดิการพระครามีหนังสือชี้แจงต่อศาลมีคำสั่งโดยเข้าใจว่า ๑๘๐ วัน คือความหมายเดียวกับ ๖ เดือน และไม่มีเจตนาที่จะไม่ปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว ๑

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามเหตุผลที่นายทะเบียนพระคราเมืองเสนอมาว่า ภายหลังจากนายทะเบียนพระคราเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพระคราเมืองก้าวหน้าเป็นพระคราเมืองแล้ว พระคราเมืองก้าวหน้ามิได้ดำเนินการใด ๆ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคราเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ เมื่อพ้นกำหนด ๑๘๐ วัน นายทะเบียนพระคราเมืองจึงยื่นคำร้องต่อศาลมีคำสั่งเพื่อพิจารณา ส่วนเหตุผลที่ผู้ขอจัดตั้งพระคราเมืองนานนั้นไม่อาจฟังเป็นเช่นนั้นได้ เพราะจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร. อิสสระ นิติทัณฑ์ประภาศ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔/๒๕๔๓

วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๓

เรื่อง นายทะเบียนพรrocการเมืองขอให้มีคำสั่งยุบพรrocไทยก้าวหน้า

ประธานกรรมการการเลือกตั้งในฐานะนายทะเบียนพรrocการเมือง ได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๒^(๑) ต่อศาลรัฐธรรมนูญขอให้มีคำสั่งยุบพรrocไทยก้าวหน้า โดยชี้แจงข้อเท็จจริงว่า นายทะเบียนพรrocการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรrocไทยก้าวหน้าเป็นพรrocการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๒ ซึ่งภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพรrocการเมือง พรrocการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิก ซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประ韶กำหนดและมีสาขาวรroc การเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrocการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ เมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันแล้ว ปรากฏว่าพรrocไทยก้าวหน้า ไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ซึ่งเป็นเหตุให้ยุบพรrocการเมืองดังกล่าวตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrocการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ นายทะเบียนพรrocการเมือง จึงยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรrocไทยก้าวหน้าตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ต่อไป

ศาลรัฐธรรมนูญได้รับคำร้องดังกล่าวไว้ดำเนินการและแจ้งให้พรrocไทยก้าวหน้าทราบและยื่นคำชี้แจงภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันได้รับสำเนาคำร้อง พรrocไทยก้าวหน้าโดยเลขานุการพรrocได้ยื่นหนังสือชี้แจง ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๒^(๒) ต่อศาลรัฐธรรมนูญสรุปความได้ว่า เหตุที่พรrocไทยก้าวหน้า ไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrocการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ เพราะเข้าใจความหมายคำว่า “๑๘๐ วัน” คือความหมายเดียวกัน ๖ เดือน แต่เมื่อ นำเอกสารจัดตั้งสาขา พร้อมด้วยรายชื่อสมาชิกไปยื่นต่อนายทะเบียน จึงได้รับแจ้งว่าเกินกำหนดเวลา

^(๑) สั่งมาตรฐานหนังสือที่ ลศ ๐๐๐๔/๐๐๗๕ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๒

^(๒) ตามหนังสือที่ ทกน ๑๐/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๒

๑๙๐ วันแล้ว ทั้งนี้ พระครстиไทยก้าวหน้าไม่มีเจตนาที่จะไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ดังกล่าวแต่อย่างใด ทั้งยังมีเจตนาดำเนินกิจกรรมทางการเมืองเพื่อจารโลงซึ่งระบบประชาธิปไตย เหตุผิดพลาด เกิดขึ้นเนื่องจากพระครเพิ่งจัดตั้งโดยคณะบุคคลที่ไม่มีประสบการณ์ด้านการเมืองมาก่อน

พิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบ และหนังสือชี้แจงของพระครстиไทยก้าวหน้าแล้ว เห็นว่า การที่นายทะเบียนพระครการเมืองได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาและมีคำสั่งยุบพระครстиไทยก้าวหน้า เป็นการปฏิบัติตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณาและสั่งยุบพระครстиไทยก้าวหน้าได้ ตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ดังได้วินิจฉัยไว้แล้วตามคำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๔๑ (ของผู้ทำคำวินิจฉัย)

โดยที่มาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพระครการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลมีคำสั่งยุบพระครการเมืองนั้น” ดังนั้น ในกรณีพิจารณาคำร้องของนายทะเบียนดังกล่าว จึงต้องพิจารณาว่ามีเหตุใดเหตุหนึ่งตามที่ระบุไว้ในวรรคสองของมาตรา ๖๕ เกิดขึ้นกับพระครстиไทยก้าวหน้าหรือไม่

ข้อเท็จจริงฟังได้ตามคำร้องของนายทะเบียนพระครการเมืองและเอกสารประกอบ ตลอดจน คำชี้แจงของพระครстиไทยก้าวหน้าว่า ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพระครстиไทยก้าวหน้า พระครстиไทยก้าวหน้าไม่ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และไม่ดำเนินการให้มีสาขาพระครการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ซึ่งไม่เป็นไปตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งบัญญัติว่า “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพระครการเมือง พระครการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพระครการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา”

ดังนั้น จึงเห็นว่า มีเหตุตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๕ (๔) กรณีไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ เกิดขึ้นกับพระครстиไทยก้าวหน้าตามคำร้องของนายทะเบียนพระครการเมือง ฉะนั้น จึงวินิจฉัยให้สั่งยุบพระครстиไทยก้าวหน้า

ศาสตราจารย์ ดร. อิสสระ นิติทัณฑ์ประภาก
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายอุรุ หัวอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔/๒๕๕๓

วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๓

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคไทยก้าวหน้า

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๒ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งยุบพรรคไทยก้าวหน้า โดยมีข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยก้าวหน้าเป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๒ ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่าภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิก ตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาค และจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาวิชาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคหนึ่งสาขา หากพรรคการเมืองได้ไม่ดำเนินการให้ครบถ้วนตามมาตรา ๒๕ ดังกล่าว ให้พรรคการเมืองนั้นเป็นอันยุบไปตาม มาตรา ๖๕ และให้นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้มีคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ปรากฏว่าเมื่อครบกำหนดเวลาตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว พรรคไทยก้าวหน้าไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ได้ นายทะเบียนพรรคการเมือง จึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยก้าวหน้า

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องดังกล่าวไว้ดำเนินการและส่งสำเนาคำร้องให้พรรคไทยก้าวหน้า ทราบและยื่นคำชี้แจง ตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งพรรคไทยก้าวหน้าโดยเลขานุการพรรค มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ชี้แจงต่อ ศาลรัฐธรรมนูญสรุปว่า สาเหตุที่พรรคไทยก้าวหน้าไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ เพราะเข้าใจความหมายคำว่า “หนึ่งร้อยแปดสิบวัน” กือ ความหมายเดียวกับหากเดือน เมื่อนำเอกสารการจัดตั้งสาขาพร้อมด้วยรายชื่อสมาชิก ไปยื่นต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ได้รับแจ้งว่าเกินกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันแล้วพรรคไทยก้าวหน้าไม่มีเจตนาที่จะไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวแต่อย่างใด และได้ดำเนินการต่างๆ ทั้งยังมีเจตนาดำเนินกิจกรรมทางการเมืองสืบต่อไป เพื่อจารโลงซึ่งระบบประชาธิปไตย

เหตุผลดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจากพระราชกรณีย์จัดตั้งขึ้นโดยคณะบุคคลที่ไม่มีประสบการณ์ด้านการเมืองมาก่อน

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชกรณีย์เมือง พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๕ ได้กำหนดเวลาไว้โดยชัดเจนเป็นการแน่นอนแล้ว ดังนั้น การที่พระคริไทยก้าวหน้าอ้างความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการนับวันผิดพลาดเป็นข้ออ้างนั้น จึงฟังไม่เข็น เมื่อพระคริไทยก้าวหน้าไม่ได้ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และมิได้ดำเนินการจัดตั้งสาขาพระราชกรณีย์เมืองตามเงื่อนไขและภาระในกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชกรณีย์เมือง พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๕ กรณีจึงต้องด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชกรณีย์เมือง พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๖๕ (๕) นายทะเบียนพระราชกรณีย์เมืองชอบที่จะยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้มีคำสั่งยุบพระราชกรณีย์เมือง ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงมีคำสั่งให้ยุบพระราชกรณีย์ไทยก้าวหน้า

นายอุระ หวังอ้อมกลาง
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ